

U SPLITU SE GRADE NOVI HOTELI, JAVNE GARAŽE I MINIMETRO

Rast ulaganja od 40 posto u hotelijerski sektor

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

U ovoj godini na području Splitsko-dalmatinske županije ulaže se čak 197 milijuna eura u turizam. Gradi se osam hotela s četiri i pet zvjezdica koji bi trebali otvoriti vrata prvim gostima već u proljeće 2019. godine

Nova ulaganja u turistički sektor

Veliki investicijski *boom* u hotelijerski sektor upravo je u tijeku na hrvatskome jugu. Na desecima gradilišta diljem zemlje u tijeku su, ili se privode kraju, radovi na gradnji više od 45 novih hotela, u kojima bi se samo u 2019. na tržište trebalo staviti oko 6,4 tisuće potpuno novih hotelskih soba s oko 13 tisuća postelja.

Prema anketi koju je provelo Ministarstvo turizma među najvećim hotelijerskim kućama u RH o njihovim investicijskim planovima za 2019., tvrtke će uložiti oko 626 milijuna eura u svoje turističke projekte, dok će javni sektor, odnosno županije i gradovi te općine s njihova područja, uložiti ukupno 425 milijuna eura u turizam u idućoj godini. Drugim riječima, ukupna ulaganja u turizam za 2019. procjenjuju se na 1,050 milijardi eura, odnosno stotinu milijuna eura više nego što je uloženo tijekom 2018. godine. Od toga će u četiri dalmatinske županije biti uložena trećina tih sredstava, odnosno 314 milijuna eura u turističke projekte. Najviše se sredstava ulaže u Splitsko-dalmatinsku županiju, i to 197 milijuna eura samo u turizam, pa se može zaključiti to kako je Split najatraktivniji dalmatinski grad za ulagače. Najavljene investicije u privatnome sektoru uključuju ulaganja u hotele, kampove, nautiku i ostale vrste smještajnih objekata, sadržaje i atrakcije.

U travnju 2019. očekuje se otvaranje novog hotela *Marriott International* s brendom *Courtyard by Marriott* koji će otvoriti *Dalmacija Tower* sa 190 soba i četiri apar-

nom, nizom ugostiteljskih sadržaja, ali i tri bazena i raskošnim *wellnessom*. Hotel će se sastojati od dva dijela; *Amfora Resort* je glavni objekt na osam katova, a *Amfora Resident* sadržavat će apartmane veličine od 30 do 100 kvadrata. Tri četvrtine svih

Vizualizacija hotela *Marriott International* u splitskom *West Gate-u*

tmana. O tome smo gradilištu već pisali u *Građevinaru* 7/15. Novi će suvremeni poslovno-turistički prostor sasvim sigurno oživjeti najprometniju gradsku arteriju, ali i označiti početak urbanističke preobrazbe jednoga pomalo zapuštenoga dijela grada na rubu industrijske zone. Pritom nije nevažna činjenica da će u novome kompleksu tzv. splitskog *Westgatea* biti zaposleno gotovo 1200 ljudi. Ambiciozni projekt ujedno svjedoči o novome uzletu najvećega hrvatskog primorskog grada koji unatoč propaljoj industriji doživljava veliki prometni i turistički uzlet, ali i osjetno oživljavanje graditeljskih djelatnosti. Do početka sezone 2019. planira se i otvaranje hotela *Amfora* na žnjanskome platou s ukupno 207 soba, kongresnom dvora-

soba imat će balkon s pogledom na obalu, more i srednjodalmatinske otoke.

Hotel je nazvan "Amfora" jer posjeduje obiteljsku kolekciju amfora koje su trajno očuvane i stare između 1800 i 2500 godina. Prema riječima investitora, trideset amfora bit će trajno izloženo u hotelu i dostupno javnosti. Radi se o jednoj od najkompletnijih kolekcija u Splitu.

Novi paviljon *Radisson Blu Resorta* s 54 sobe i 15 apartmana izgrađen je na mjestu srušene zgrade nekadašnjega kompleksa hotela *Split*. Na mjestu Kaliternina perivoja na Bačvicama pri kraju su radovi na hotelu koji će na četiri kata imati 60 soba i 45 parkirališnih mjesta. U obnovu hotela *Ambassador* ulaže se 17 milijuna eura. Novi *Ambassador* imat će 101

Vizualizacija hotela Amfora na Žnjanu

sobu i apartman, 240 sjedećih mjesta u restoranu, spa, teretanu, noćni klub i podzemnu garažu s 59 mjesta, a njegovo otvorenje najavljeno je za ljeto 2019. Na zemljištu smještenome istočno od mosta koji spaja Gradsku luku Split i gradsku plažu Bačvice gradi se *Vila Harmony*

na pet nadzemnih etaža s 26 soba. Riječ je o ulaganju od 32 milijuna kuna. Sa završetkom svih tih investicija koje bi prve goste trebale primiti u 2019. godini, Split bi trebao biti bogatiji za oko 1500 novih kreveta u hotelima.

Gorući splitski problemi – prometna čvorišta i nedostatak parkirališta

Osim nedostatka hotelskog smještaja, jedan od gorućih problema u Splitu jest dramatičan nedostatak parkirališ-

Izgled Ville Harmony nakon dovršetka izgradnje

Prometni kolaps u Splitu postao je svakodnevnica

nih mjesta na području cijeloga grada. U siječnju 2019. komunalna tvrtka *Split parking* započela je gradnju šest javnih garaža ukupnoga kapaciteta 1200 mjesta, što će uz garaže koje upravo gradi ili priprema Grad Split (oko 600 mjesta) smanjiti pritisak u najopterećenijim gradskim četvrtima.

Ukupna investicija *Split parkinga* iznosi 51,3 milijuna kuna, od čega se 35 milijuna kuna odnosi na šest objekata, još 8,3 milijuna kuna uložiti će se u postojeće, nekoliko desetljeća stare javne garaže, a ostatak sredstava planiran je za sustav videonadzora i kontrole pristupa, zamjenu LED rasvjete, kupnju parkirnih automata i tri električne punionice.

Ove godine bit će dovršena i ugradnja senzora na svim gradskim uličnim parkiralištima, čime će u punome pogonu biti sustav pametnoga parkiranja koji putem aplikacije omogućuje pronalazak slobodnih mjesta, prijavu nepropisno parkiranih vozila i plaćanje kreditnim karticama.

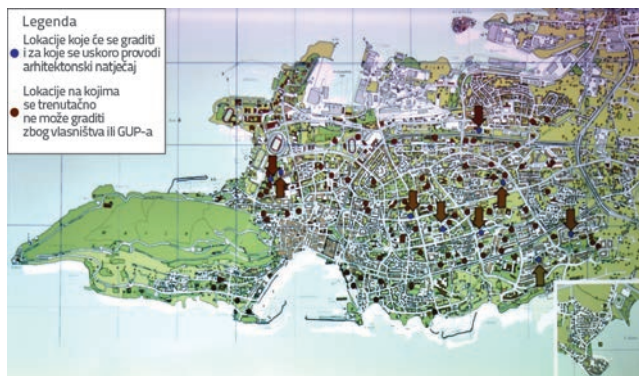
Šest novih garaža mahom će se graditi na postojećim parkiralištima uz velike stambene blokove, u četvrtima Bol, Gripe, Split 3, Trstenik i Mertojak, uz objašnjenje gradskih vlasti da one "neće nužno biti komercijalno isplative" nego će najprije olakšati život tamošnjim stanovnicima. Prema svemu sudeći, tamo će se primijeniti već postojeći splitski model po kojemu stanari okolnih zgrada mogu rezervirati mjesto uz mjesečnu zakupninu od 290 kuna.

Splitski "minimetro"

Goleme gužve od Trogira i Omiša prema Splitu i obratno, nažalost, svakodnevnica su s kojom se bore stanovnici tog područja. Premda će uskoro biti izgrađena brza cesta Trogir – Solin, ona ipak neće riješiti problem prometnih gužva jer raskrižje na Širini u Solinu predstavlja tzv. usko grlo pa se već sada na tome dijelu stvaraju prometne gužve, ali isto

tako veliki zastoji u prometu nastaju na ulazima u Split, i to u Ulici Domovinskog rata te na Poljičkoj cesti. Sve to nalaže novo, ali ne tako skupo prometno rješenje. Prometnom povezanosti Trogira gradskom i prigradskom željeznicom preko Kaštela i Solina sa Splitom postiže se izvanredni gospodarski i ekološki učinak. Preusmjeravanje što većeg broja putnika na prijevoz gradskom željeznicom jedna je od najvažnijih smjernica Europske unije. Upravo zbog tog prioriteta razvoja gradske i prigradske željezničke infrastrukture moguće je bespovratno sufinanciranje projekta splitskog metroa iz strukturnih fondova Europske unije te iz EU-ovih povezanih izvora financiranja, fondova regionalnog razvoja i kohezijskih fondova.

Splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara s predsjednicima uprava *HŽ Infrastrukture d.o.o.* i *HŽ Carga d.o.o.*, tvrtkama koje su vlasnice nekretnina na Kopilici, potpisao je 12. prosinca 2018. ugovore

Položaj novih javnih garaža u Splitu

Splitski metro spajat će trajektnu luku u Splitu i zračnu luku u Trogiru

koji su preduvjet za preseljenje autobusnog kolodvora u Splitu. Do početka turističke sezone 2019. Split bi tako trebao dobiti novi autobusni kolodvor u prigradskome naselju Kopilici.

Premda zvuči gotovo nevjerojatno, Split ima izgrađen metro koji ne koristi, a proteže se od splitske Rive do Kopilice. Na Trgu Hrvatske bratske zajednice, između zgrade suda i školske poliklinike, postoji podzemna postaja koja se sastoji od dva perona duljine 100 m i širine pet metara i koja sa svake strane ima po dva ulaza. Da bi se prva postaja podzemne željeznice osposobila, potrebno je samo osigurati površinski pješački prilaz.

Ukop podzemne željeznice izgrađen je prije više od 35 godina u dužini od dva kilometra. Riječ je o nekadašnjemu vizionarskom projektu koji je trebao inicirati ostvarenje mnogo ambicioznijeg plana o splitskome metrou, a koji još uvijek čeka da se provede. U stvarnosti danas to uključuje prigradsku željeznicu koja bi trebala biti dvokolosiječna, elektrificirana i prometovati na relaciji Split (željeznički kolodvor) - Solin - Kaštela - Zračna luka - Trogir. Stajališta su zamišljena na svakih nekoliko kilometara, a spomenutom dionicom prometovali bi moderni, električni vlakovi kakvi prometuju diljem Europe u gradovima koji imaju izgrađen metro.

Jamstvo da bi taj projekt mogao biti realiziran jest činjenica da već sada postoje dvokolosiječni tunel kroz samo središte grada od Trajektno luke do Kopilice te podzemna postaja na Trgu Hrvatske bratske zajednice. Od Kopilice do Duj-

moviče u dužini od 800 m potrebno je izgraditi drugu tunelsku cijev ili proširiti postojeći tunel kako bi dobili dvokolosiječnu prugu. Ostatak trase relativno je lako dovesti u stanje potrebno za provedbu projekta. Jedina, relativno kratka dionica koju treba u cijelosti izgraditi jest ona od sadašnjega željezničkog kolodvora u Kaštel Starom preko Zračne luke do Trogira, što bi uključivalo elektrifikaciju i izgradnju stajališta na cijeloj dionici.

Splitski metro prometovao bi područjem koje ima gotovo 300 tisuća stanovnika, povezivao bi Zračnu luku s godišnjim opsegom prometa od dva milijuna putnika koji je u stalnome porastu te Trajektnu luku sa sedam milijuna putnika na godinu i predviđenih 10 milijuna putnika do 2020. godine. Splitski bi metro povezivao najvažnije institucije lokalne i državne uprave, škole i fakultete te industrijske i poslovne sadržaje svih gradova od Trogi-

ra do Splita. Boljim povezivanjem Trajektno luke sa Zračnom lukom i planiranim privezištem za megakruzere Split bi mogao postati i njihova ukrcajno-iskrcajna luka.

Prema svemu prikazanome, isplativost projekta nije upitna, osobito ako se uzmu u obzir poticajna sredstva iz strukturnih fondova, fondova regionalnog razvoja i kohezijskih fondova Europske unije za izgradnju moderne električne željezničke mreže jer je gradski i prigradski metro ekološki i gospodarski najpovoljnije rješenje za masovni prijevoz putnika. Sve će to imati pozitivan učinak na kvalitetu življenja i gospodarski razvoj gradova od Trogira do Splita.

Implementacija sličnih projekata može se vidjeti na brojnim primjerima gradova u Europi i širom svijeta koji su nedavno uveli sličan način prometovanja i povezivanja gradskih i prigradskih naselja.

Položaj trase prigradske željeznice